МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"

Інститут прикладної математики та фундаментальних наук

Кафедра прикладної математики

Звіт

Про виконання лабораторної роботи № 2 з курсу "Математична Статистика"

Виконав:

Студент групи ПМ-33

Маркевич Леонід

Перевірив:

Янішевський В.С.

Лабораторна робота №2 Варіант 12

Завдання:

- 1) знайти вибірки для заданих випадкових величин X і Y;
- 2) побудувати кореляційне поле в координатах (X, Y);
- 3) знайти вибіркові оцінки характеристик розподілів;
- 4) перевірити гіпотезу про значущість вибіркового коефіцієнта кореляції;
- 5) навести висновки до роботи;

$$x_i = (\sum_{j=1}^{12} r_j - 6) \sigma_X + a_X \qquad , \qquad y_i = (\sum_{j=1}^{12} r_j - 6) \sigma_Y + a_Y$$
 (1)

де
$$a_x$$
= 12 -10= 2, σ_x = 3+ 12/10 = 4.2; a_y = 12 +5= 17, σ_y = 5+ 12/5 = 7.4;

Хід роботи:

Реалізація виконана на мові програмування Python з використанням бібліотек pandas, numpy, math, matplotlib, scipy

1) знайти вибірки для заданих випадкових величин X і Y;

Реалізація формули програмно:

```
n = 350
ax = V - 10
ay = V + 5
sigma_x = 3 + V / 10
sigma_y = 5 + V / 5
sum_limit = 12

def generation_x(self):
    r = sum(random.uniform(0, 1) for _ in range(self.sum_limit))
    return (r - 6) * self.sigma_x + self.ax
```

```
def generation_y(self):
    r = sum(random.uniform(0, 1) for _ in range(self.sum_limit))
    return (r - 6) * self.sigma_y + self.ay

def generate(self):
    x = [self.generation_x() for _ in range(self.n)]
    y = [self.generation_y() for _ in range(self.n)]
    return {'x': x, 'y': y}
```

Приклад роботи:

```
[-5.632;13.316]
[6.474;9.922]
                           [8.422;18.83]
[4.015;18.402]
                           [5.632;20.803]
[3.905;26.574]
                           [1.7;15.257]
[8.841;26.955]
                           [5.305;17.151]
[1.421;20.825]
                           [10.365;7.337]
[1.763;15.677]
                           [-4.265;19.497]
[3.785;27.276]
                           [0.121;12.531]
[0.083;16.361]
                           [3.862;18.612]
[-3.435;22.722]
                           [1.817;17.335]
[-8.431;13.057]
                           [7.941;21.937]
[2.403;1.23]
                           [-1.06;15.92]
[10.754;28.154]
                           [4.163;12.199]
[3.119;28.473]
                           [-4.165;8.029]
[0.972;25.966]
                           [-1.13;22.938]
[-1.268;13.324]
                           [-0.776;25.189]
[7.685;21.847]
                           [0.57;6.664]
[0.674;14.336]
                           [6.478;12.657]
[10.191;22.643]
                           [7.598;4.595]
[5.421;12.931]
                           [4.336;11.625]
[-0.273;17.476]
                           [0.646;19.447]
[-1.811;14.511]
                           [1.958;6.068]
[3.717;15.861]
                           [3.0;11.353]
[-5.464;10.995]
                           [8.573;16.737]
[4.908;16.035]
                           [9.071;14.747]
[10.533;11.266]
                           [4.677;6.716]
[2.331;18.371]
                           [2.458;23.767]
[6.315;23.553]
                           [5.155;3.684]
[-0.67; 4.534]
                           [-5.675;10.782]
[-2.282;26.069]
                           [5.075;30.625]
[1.028;13.708]
                           [0.352;5.153]
[-3.954;15.1]
                           [-1.782;22.032]
                           [3.133:24.326]
[-1.139;21.224]
```

2) Побудувати кореляційне поле в координатах (Х, Y); Програмна реалізація:

```
x_coords = sample['x']
y_coords = sample['y']

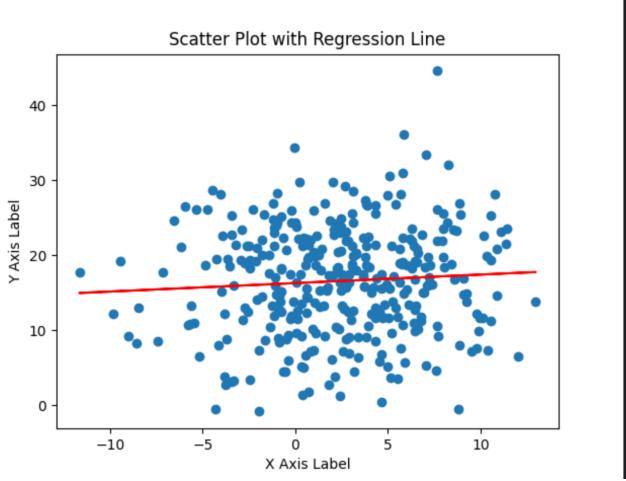
# емпірична лінія(лінія регресії)
slope, intercept = np.polyfit(x_coords, y_coords, 1)
regression_line_y = np.array(x_coords) * slope + intercept
```

```
plt.scatter(x_coords, y_coords)
plt.plot(x_coords, regression_line_y, color='red')

plt.xlabel('X Axis Label')
plt.ylabel('Y Axis Label')
plt.title('Scatter Plot with Regression Line')

plt.show()
```

Приклад роботи:

3) знайти вибіркові оцінки характеристик розподілів;

Програмна реалізація:

```
def вибіркове_середнє(дані):
    return просумувати(дані) / довжина(дані)

def sample_variance(я, дані):
    вибіркове_середнє = я.вибіркове_середнє(дані)
    сума = 0
    for число in дані:
        сума += pow((число - вибіркове_середнє), 2)
    return сума / довжина(дані)

def sample_root_mean_square_deviation(self, data):
    return sqrt(self.sample_variance(data))

def sample_correlation_coefficient(self, data_x, data_y):
```

```
root_deviation_x = self.sample_root_mean_square_deviation(data_x)
root_deviation_y = self.sample_root_mean_square_deviation(data_y)
Xv = self.вибіркове_cepeднє(data_x)
Yv = self.вибіркове_cepeднє(data_y)

suma = 0
for i in range(len(data_y)):
    suma += (data_x[i] - Xv) * (data_y[i] - Yv)
return suma / (len(data_x) * root_deviation_x * root_deviation_y)
```

Приклад роботи:

```
sample mean x: 2.400817981086285

sample mean y: 16.551109789389475

sample variance x: 19.375810015412103

sample variance y: 50.95667441566298

sample root mean square deviation x: 4.40179622602093

sample root mean square deviation y: 7.138394386391311

sample correlation coefficient x and y: 0.0698936333780307
```

4) Перевірити гіпотезу про значущість вибіркового коефіцієнта кореляції;

Програмна реалізація:

```
r=numbers_analyzer.sample_correlation_coefficient(data_y=sample['y'],data_x=sample['x'])

T = (r * math.sqrt(350 - 2)) / math.sqrt(1 - r ** 2)

tkp = t.ppf(1 - 0.05 / 2, 350 - 2)

if np.abs(T) < tkp:
    print("Нема підстав відкидати нульову гіпотезу")

else:
    print("Нульову гіпотезу відкидаєм")
```

Приклад роботи:

Для даного набору даних результатом є такий рядок

```
Нема підстав відкидати нульову гіпотезу
```

Висновки:

В ході виконання лабораторної роботи опрацював набір даних згенерований на основі двовимірної випадкової величини, опанував способи визначення точкових оцінок для таких даних та визначення ступеня їхньої залежності.

sample mean x: 1.6848384266894163

sample mean y: 16.878150792963318

sample variance x: 17.500725656849436

sample variance y: 57.28528096135828

sample root mean square deviation x: 4.183386864353982

sample root mean square deviation y: 7.568704047679383

sample correlation coefficient x and y: 0.009884464342460807.

Hа основі критерію $T = \frac{r_{XY} \sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r^2}}$

і по таблиці критичних точок розподілу Стьюдента, за заданим рівнем